

د ډنمارک د کډوالو ټولنه (DRC) او د قرارداد اړخ يا اكمالوونکي (قراردادي) بايد د اكمالوونکي کاري اصولو څخه پيروې وکړي او مسووليت لري چې په کاري اصولو کې راغلي اخلاقي معيارونه په فعاله توګه ملاتړ او خپاره کړي. قراردادي بايد په کاري اصولو کې ياد شوي اصول له خپلو فرعي قرارداديانو سره شريک کړي او بايد ډاډ ترلاسه کړي چې فرعي-قراردادي له دې معيارونو سره سم عمل کوي. د قراردادي څخه غوښتنه کېږي چې دا د اكمالوونکي کاري اصول لاسليک کړي او په دې توګه تاييد کړي چې له لاندې معيارونو څخه پيروې کوي.

1. د بشر حقونو ته درناوی

قراردادي بايد ډاډ ترلاسه کړي چې نه خپله قراردادي او نه د هغه فرعي قرارداديان، د بشر بنسټيز حقوق چې د اروپا د بشر د حقونو په کنوانسيون 1950 کې راغلي دي، د هغه د ټولو پروتوکلونو په ګډون، د ملګرو ملتونو نړيوالې معاهدې (Global Compact) له لس اصولونو او د بشر حقونو پورې اړوند نورو قوانينو څخه سرغړونه ونکړي.

2. د ګټو ټکر

د قراردادي اړوند هر ډول د ګټو ټکر بايد سمډلاسه د DRC سره شريک شي. قراردادي تاييدوي چې نه اوس او نه يې پخوا هېڅ ډول سوداګريزې، مسلکي، شخصي او نورې ګټې نه درلودې (د نورو پېرودونکو د استازيتوب په ګډون خو يوازې پر دې پورې محدود نه) چې په هر ډول يا هغه کچه چې د دې قرارداد پر بنسټ د قراردادي د مکلفيتونو ترسره کولو سره ټکر ولري. د دې قرارداد پر بنسټ د واقعي ګټو د هر ډول ټکر رامنځته کېدو په صورت کې بايد قراردادي سمډلاسه له DRC سره هغه په لېکلي بڼه شريک کړي.

3. د فساد او درغلي سره مبارزه

قراردادي ضمانت کوي او ښيي چې په هېڅ ډول فساد کې چې د شخصي ګټو لپاره د ورکړل شوي ځواک څخه د ناوړه ګټې اخيستنې (ځنګه چې تعريف شوې) کې ښکېل نه دی او په راتلونکې کې به هم ښکېل نه شي. دا تعريف يوازې له عامه چارواکو سره په تعامل پورې نه محدودېږي او هغه فساد چې په عملي توګه پېښېږي او د فساد لپاره هڅه او همدارنګه هر ډول پولي او غير پولي فساد پکې شامل دی. په دې تعريف کې د فساد ډولونه، چې لاندې په ښه شوي دي، شامل دي، خو يوازې په دې مواردو کې نه راتلونکي: د کار د اسانتيا لپاره پيسې ورکول، رشوت، د اغېزمنولو لپاره ډالۍ، د پيسو بېرته ورکول، اړخ ښوې، ډل بازي، قوم پالنه، اضافي پيسې اخيستل، اختلاس، له محرمو معلوماتو څخه ناوړه ګټه اخيستل، غلا او جعل لکه د اسنادو جعل او مالي يا تدارکاتي جعل. د هر ډول وړاندیز ورکول، ژمنه کول او غوښتل يا منل -که مستقيم ډول وي يا غير مستقيم- او د هر ډول فعاليتونو لپاره چې د DRC له لوري تمولېږي، د انګېزې يا ډالۍ ورکړه، هر ډول غير قانوني يا په فساد ګڼل شوي امتياز، د قرارداد د امتياز پرانيستلو، ورکولو يا ترسره کولو په ګډون په دې کې شامل دي. DRC نورو حقوقو ته له زيان رسولو پرته، دا حق لري چې له دې فقرې څخه د سرغړونې په صورت کې له قراردادي سره د DRC هر ډول قرارداد يا سوداګريزه اړيکه لغوه کړي او د خپلې اړتيا په صورت کې په دې اړه مدني يا جنايي اقدامونه ترسره کړي. په دې صورت کې، DRC حق لري چې له دې فقرې څخه د سرغړونې په پايله کې د راپورته شوي هر ډول تاوانونه له قراردادي څخه وغواړي او قراردادي ته د نورو پيسو په ورکولو مکلف نه دی. قراردادي موافق دی چې د دې فقرې څخه په سرغړونه د شکمنېدو او يا له دې فقرې څخه د سرغړونې په اړه له هرې سرچينې څخه د معلوماتو ترلاسه کولو په صورت کې، سمډلاسه يا د لسو ورځو په اوږدو کې DRC ته د c.o.conduct@drc.ngo ايميل آدرس له لارې يا له لاندې لينک <https://drc.ngo/da/om-os/omdrc/code-of-conduct/> څخه د راپور ورکولو له لارې خبر ورکړي.

4. د کار قانون او کاري شرايط

- 4.1 قراردادي نه بايد د کار نړيوال قوانين -چې په هغې کې لاندې موارد شامل دي خو په هغې نه محدودېږي- د کار او روغتيا خونديتوب 1981 کنوانسيون د 2002 کال د پروتوکول په ګډون، د لږ تر لږه مزد د تنظيم 1970 کنوانسيون او د کار نړيوال سازمان د کاري ساعتونو کنوانسيونونه (ILO) نقض کړي او همدارنګه بايد ډاډ ترلاسه کړي چې د هغې هېڅ يو فرعي قراردادي هم له پورته مواردو څخه سرغړونه نه کوي.
- 4.2 قراردادي او د ده هېڅ يو فرعي قراردادي نه بايد د پلي کولو وړ د کار له سيمه ييزو قوانينو څخه سرغړونه وکړي.
- 4.3 قراردادي او د هغه فرعي قرارداديان بايد د خپلو کارکوونکو په کار ځای کې له هر ډول ازار او خورولو، ناوړه ګټې اخيستنې يا فزيکي، شفاهي، جنسي يا رواني ګواښونو پر وړاندې ساتنه وکړي.

5. په کاري شرايطو کې تعصب نه کول

- 5.1 قراردادي ضمانت کوي چې نه خپله او نه يې فرعي قرارداديان د خپلو کارکوونکو تر منځ د نژاد، رنگ، جنسيت، ژبې، سياسي ليدلوري يا نورو اندونو، ټولنيزې طبقې، مليت يا ټولنيزو سرچينو، ملکيت، زيربڼو، د يوې اتحاديې غړيتوب درلودل، جنسي لېوالتيا، روغتيايي وضعيت، عمر، معلوليت يا نورو ځاني ځانګړنو پر بنسټ تعصب نه کوي.
- 5.2 قراردادي ضمانت کوي چې هم قراردادي او هم د هغه فرعي قرارداديان، په کار پورې اړوند، له ګمارلو نيولې تر ويستلو او تقاعد پورې، تصميمونه به يوازې د اړوندو او عيني معيارونو پر بنسټ ونيسي.

6. ناقانونه فعاليت

قرادادي ضمانت کوي او ښيي چې نه خپله دی او نه يې فرعي-قرارداديان په هېڅ ډول ناقانونه فعاليت کې ښکېل نه دي.

7. له تروريزم سره مبارزه

قراردادي نه بايد له هغه کسانو يا بنسټونو سره چې په تروريزم پورې اړوند دي يا د حکومت تر بنديزونو لاندې دي، د هغه کسانو يا بنسټونو په ګډون چې په لاندې يوه لېست کې ياد شوي دي، معامله ولري يا هغوی ته سرچينې چمتو کړي. دا شرايط د ګټه اخيستونکو د جرمي نامسؤوليت پورې اړوند نه دي.

- a. د هغه کسانو لېست چې د ملګرو ملتونو له لوري بنديز وړاندې لګېدلی او هغه کسان چې ځانګړی وضعيت لري. [https://www.treasury.gov/resourcecenter/sanctions/sdn\(-list/pages/default.aspx](https://www.treasury.gov/resourcecenter/sanctions/sdn(-list/pages/default.aspx)
- b. د ملګرو ملتونو د امنيت شورا لېست [https://www.un.org/securitycouncil/content/un\(-sconsolidated-list](https://www.un.org/securitycouncil/content/un(-sconsolidated-list)
- c. د اروپايي اتحاديې له لوري د تحريم شويو تروريستانو لېست: <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>
- d. د انګلستان د موخو عمومي لېست:

8. د ماشومانو کار

قراردادي ضمانت کوي چې هم قراردادي او هم د هغه هېڅ یو فرعي قراردادي د ملګرو ملتونو سازمان د ماشومانو حقوقو په کنوانسیون، د دې کنوانسیون د 32 مادې په ګډون (چې د هغه پر بنسټ یو ماشوم باید له هر ډول هغه کار څخه وساتل شي چې ده ته ګواښوونکی وي، یا یې د زده کړو خنډ ګرځي او یا د ماشوم جسمي، ذهني، روحي، اخلاقي روغتیا یا ټولنیزې ودې ته مضر وي) له ټاکل شویو حقوقو څخه په مخالفو فعالیتونو کې نه ښکېل کېږي.

9. مایونونه او وسلې

قراردادي ضمانت کوي چې قراردادي، تر قراردادي لوړ شرکتونه (د شتون په صورت کې)، تر قراردادي لاندې یا اړوند شرکتونه (د شتون په صورت کې) یا د هغه فرعي قرارداديان:

- 9.1 د پرسونل ضد مایونو یا د هغه د بنسټیزو برخو، چې د پرسونل ضد مایونو د تولید لپاره کارول کېږي، په پلور یا تولید کې ښکېل نه دي؛ یا
- 9.2 په فعال یا مستقیم ډول د دودیزو، هستوي او نورو وسلو په اختراع، پراختیا، بسته‌بندی، تولید، ذخیره، سوداګرۍ کې په فعال او مستقیم ډول ښکېل نه دي.

10. استثمار او ناوړه جنسي ګټه اخیستنې

10.1 د قرارداد په دې عمومي شرایطو کې، د «جنسي استثمار» اصطلاح د جنسي موخو په پار د زیانمنېدو له وضعیت څخه د ګټې اخیستنې، له موقف څخه ناوړې ګټې اخیستنې او د ځواک تر منځ د اختلاف یا یوه کس له باور څخه د ګټې اخیستنې په پار، مالي، ټولنیزو یا سیاسي ګټو ته د رسېدو په ګډون د هر ډول کړنې یا اقدام په توګه تعریف شوی دی. په همدې توګه، د «جنسي ناوړه ګټې اخیستنې» اصطلاح پر هر ډول جنسي ګواښ باندې دې اخته کېدو په معنی ده چې د زور په وسیله یا ناسمو شرایطو پر بنسټ په جبر سره ترسره شوې وي.

10.2 قراردادي باید ټول اړین تدابیر ونیسي چې د دې قرارداد پر بنسټ د خدماتو وړاندې کولو پر مهال د کارکوونکو یا د هغه کسانو له لوري چې د قراردادي پر استازولي فعالیت کوي یا د قراردادي له لوري کنټرولېږي، د استثمار او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې مخنیوی وکړي.

10.3 د دې قرارداد له شرایطو سره سم، په رضایت پورې اړوند قوانینو په پام کې نیولو پرته تر اتلسو کلونو ښکته هر کس سره جنسي فعالیت به له هغه کس څخه د استثمار او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې په توګه وګڼل شي. سربېره پر دې، قراردادي باید د احسان یا جنسي فعالیتونو، یا په جنسي فعالیتونو کې د ښکېلېدو پر وړاندې، چې له یوه بل کس څخه د استثمار یا ناوړه ګټې اخیستنې په توګه ګڼل کېږي، د پیسو، توکو، خدماتو یا نورو با ارزښته وسایلو له ورکولو ډډه وکړي او د داسې کار له کولو څخه د خپلو کارکوونکو یا نورو هغه کسانو د راګرځولو لپاره ټول معقول اقدامونه ترسره کړي چې د قراردادي له لوري کنټرولېږي.

11. DRC ته د اندیښنې وړ خلکو او کډوالو څخه استثمار او ناوړه ګټه اخیستنې

11.1 قراردادي ضمانت کوي چې خپلو کارکوونکو ته امر کوي تر څو له هر ډول هغه کړنو څخه ډډه وکړي چې پر DRC باندې منفي اغېز ولري او له هر ډول فعالیت څخه چې د DRC له موخو او اهدافو یا د DRC له لواړو سره سمون و نه لري، ډډه کوي تر څو د DRC ته اندیښنې وړ خلکو او کډوالو د خونديتوب څخه ډاډ ترلاسه شي.

2.11 په دې توګه، قراردادي ژمنه کوي چې د خپلو کارکوونکو په وسیله په DRC پورې اړوند کډوالو او د اندیښنې وړ خلکو د استثمار او ناوړه ګټې اخیستنې د مخنیوي په برخه کې ټول شوني تدابیر ونیسي.

12. د انسان قاچاق او مدیره غلامۍ

قراردادي باید د انسان په قاچاق او د غلامۍ سره د مبارزې اړوند له ټولو نافذو قوانینو، لواړو، مقرراتو او کنوانسیونونو څخه پیروي وکړي او ضمانت کوي چې خپل پرسونل، کارکوونکو او فرعي قرارداديانو ته یې امر کوي چې د انسان په قاچاق یا جبري کار کې له ګډون ډډه وکړي.

13. د استوګنیز چاپېریال ساتل

13.1 قراردادي باید د قرارداد پر بنسټ ټول خدمتونه لږ تر لږه داسې ترسره کړي چې د استوګنیز چاپېریال له نظره دوامداره او ځواب ویونکي وي. نو، قراردادي باید له ټولو هغه قوانینو او مقرراتو یا نورو شرایطو څخه چې پر استوګنیز چاپېریال د دوی د فعالیت پر اغېزو پورې اړوند دي، پیروي وکړي. د استوګنیز چاپېریال ټول جوازونه، د معلوماتو په ثبت او محدودیتونو پورې اړوند اسناد باید ترلاسه شي.

13.2 قراردادي موافق دی چې د استوګنیز چاپېریال د ساتنې او ځواب‌وینې ته د دوی د ژمنتیا پر بنسټ به د اکمالوونکو او فرعي قرارداديانو د ارزونې او ټاکلو لپاره مناسبې کړنلارې رامنځته کړي او ساتنه ترې وکړي.

13.3 قراردادي موافق دی چې پر استوګنیز چاپېریال د خپلو محصولاتو او خدماتو اغېز به د دې محصولاتو یا خدماتو د کارولو په اوږدو کې څېړي او راکموي.

13.4 قراردادي موافق دی چې د سرچینو د ګټورتوب لوړولو او لګښت راکمولو لپاره به اړین تدابیر ونیسي.

13.5 قراردادي موافق دی چې هر ډول ضایعات به په هغه صورت کې چې د استوګنیز چاپېریال او تخنیکي اړخه مناسب دي، بیا وکاروي او ومومي.

13.6 قراردادي موافق دی چې د اوبو د مدیریت او کثافتاتو راکمولو لپاره به د اوبو د مدیریت یو پلان ولري او په هغه صورت کې چې په داسې یوه سیمه کې وي چې د اوبو له شدیدو ستونزو سره مخ وي (د نړیوالو سرچینو د انستیتیوت له لوري تعریف شوې سیمې) د اوبو بیا موندل دې ډېر کړي.

7.13 قراردادي موافق دی چې د انرژۍ له سرچینو څخه د کار اخیستنې لپاره به یو د بدلېدو وړ پلان ولري.

14. روڼتیا او حساب ورکونه

1.14 قراردادي ژمنه کوي چې هر ډول اړین مواد، د DRC د مناسب ګڼلو سره سم او هر کله چې DRC وغواړي، شریک کړي تر څو DRC وکولای شي د اکمالوونکي د کاري اصولو څخه د سرغړونې تورونه وڅېړي.

2.14 د اکمالوونکي په دې کاري اصولو کې له مادو او یاد شویو ضمانتونو څخه هر ډول سرغړونه، د DRC ته دا حق ورکوي چې له قراردادي سره هر ډول اړیکه، قراردادي ته د یوې خبرتیا د لیرلو وروسته سمدلاسه لغوه کړي، پرته له دې چې پر DRC باندې هېڅ لګښت وتېل شي.

نېټه: _____ لاسلیک: _____

نوم او دنده: _____